

TRETÍ KROK: ROZPRACOVANIE MIESTNEHO AKČNÉHO PLÁNU ROZVOJA DO KONKRÉTNÝCH OPATRENÍ A PROJEKTOV

Tím ROMACT pomôže miestnym orgánom rozpracovať miestny akčný plán rozvoja do konkrétnych opatrení a projektov začleňujúcich všetkých obyvateľov vrátane Rómov. Ak je to nutné, tím ROMACT poskytne expertnú pomoc a pracovné nástroje pre navrhovanie opatrení a projektov. V prípade potreby sa zorganizuje špecifický program školení a ďalšie aktivity zamerané na budovanie kapacity, vrátane koučovania a mentoringu. Tím ROMACT pomôže miestnym orgánom aj pri identifikácii dostupných zdrojov a kapacít.

ŠTVRTÝ KROK: FINANCOVANIE, REALIZÁCIA A MONITOROVANIE OPATRENÍ A PROJEKTOV, PROSTREDNÍCTVOM KTORÝCH SA VYKONÁVA SPOLOČNÝ AKČNÝ PLÁN ROZVOJA

Tím ROMACT pomôže miestnym orgánom identifikovať zdroje, ktoré sú k dispozícii na miestnej úrovni, a v prípade potreby podávať žiadosti o spolufinancovanie z národných a európskych fondov. Keď je už zabezpečené financovanie opatrení a projektov a pristúpi sa k ich realizácii, tím ROMACT miestnym orgánom poskytne, ak je to potrebné, expertnú pomoc v oblasti riadenia. Pomôže im aj pri monitorovaní vykonávania opatrení a projektov a pri posudzovaní ich vplyvu.

Školenia a ďalšie služby zamerané na budovanie kapacity sa organizujú modulárnym spôsobom. Nie je potrebné školiť alebo budovať kapacitu všetkých zainteresovaných strán vo všetkých oblastiach; budovanie kapacity je prispôbené miestnym potrebám.

Počas celého trvania programu ROMACT sú miestne orgány účastníkmi komplexného procesu, v rámci ktorého sa im poskytuje pomoc pri hodnotení potrieb, navrhovaní a vykonávaní cielených opatrení, plánov a projektov, a pri zapracúvaní potrieb súvisiacich so začleňovaním Rómov do hlavných oblastí politiky. MAS je počas celého trvania tohto procesu jeho plnoprávnym účastníkom.

Riadenie programu ROMACT

ROMACT ako spoločný program Európskej komisie a Rady Európy vykonáva Rada Európy.

Ústredný tím sídliaci v Štrasburgu je zodpovedný za celkové riadenie programu, ktoré zahŕňa vývoj metodiky, vypracúvanie vykonávacích pokynov pre pracovníkov na národnej a miestnej úrovni, monitorovanie vykonávania programu a administratívne a finančné riadenie.

V každej krajine vykonáva program ROMACT tím zložený z dvoch národných projektových manažérov a niekoľkých sprostredkovateľov, ktorí pôsobia na miestnej úrovni v obciach zapojených do programu.

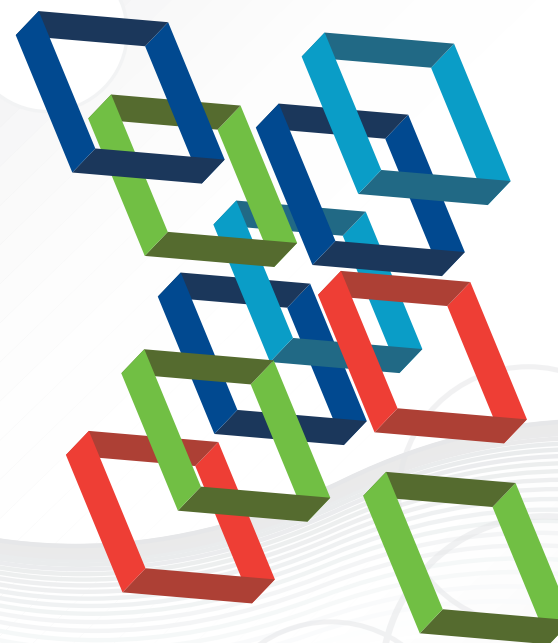
PROJEKTOVÍ MANAŽÉRI:

- zabezpečujú styk so zainteresovanými stranami na národnej úrovni, a to najmä s vnútroštátnymi orgánmi a celoštátnymi združeniami miestnych orgánov;
- v každej zo zúčastnených obcí zabezpečujú styk medzi miestnymi orgánmi, miestnou akčnou skupinou rómskej komunity a miestnym sprostredkovateľom pre program ROMACT;
- koordinujú činnosť sprostredkovateľov.

SPROSTREDKOVATELIA POMÁHAJÚ:

- podporovať dialóg medzi miestnymi orgánmi a miestnou akčnou skupinou rómskej komunity;
- vyhodnocovať potreby miestnej rómskej komunity;
- zapracúvať tieto potreby do miestneho akčného plánu rozvoja;
- navrhovať politiku, opatrenia a projekty na vykonávanie miestneho akčného plánu rozvoja.

ROMACT
www.coe-romact.org

INKLÚZIA
RÓMOV NA
MIESTNEJ
ÚROVNI
PROGRAM
ROMACT

Výzva pre Európu – nutnosť konať na miestnej úrovni

Mnohí z 10 až 12 miliónov európskych Rómov sa ešte stále stretávajú s diskrimináciou, vylúčením a popieraním ich práv. Na odstránenie viacerých príčin vylúčenia Rómov treba vyvinúť koordinované úsilie na všetkých úrovniach.

Za sociálnu integráciu rómskych komunít sú zodpovedné rovnako členské štáty ako aj Európska únia. Úspešná integrácia Rómov bude znamenať, že Rómovia budú môcť nielen uplatňovať svoje práva ako občania, ale budú môcť prispievať aj k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju spoločnosti. Pri koordinácii aktivít členských štátov má dôležitú úlohu EÚ, ktorá podporuje aj úsilie vynakladané ďalšími organizáciami, napríklad Radou Európy.

V roku 2011 Európska komisia predstavila Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov so zameraním na štyri kľúčové oblasti: prístup k vzdelávaniu, zamestnaniu, zdravotnej starostlivosti a bývaniu. Tento rámec pevne vymedzuje proces, prostredníctvom ktorého sa koordinujú aktivity zamerané na inklúziu Rómov. Cieľom je usmerňovať celoštátne politické opatrenia vo vzťahu k Rómom a mobilizovať finančné prostriedky, ktoré sú na úrovni EÚ k dispozícii na podporu integračných snáh, najmä prostriedky z Európskeho sociálneho fondu. V súčasnosti už všetky členské štáty prijali stratégie a opatrenia na integráciu Rómov, a komisia monitoruje pokrok dosiahnutý pri ich uplatňovaní.

V záujme inklúzie rómskych komunít je však nevyhnutné konať na miestnej úrovni. Národné stratégie a akčné plány sa vykonávajú prostredníctvom opatrení, do ktorých sú zapojené miestne orgány a rómske komunity.

Z tohto dôvodu miestne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri integrácii rómskych komunít žijúcich na ich území. Aktívna práca na integrácii rómskych komunít si však vyžaduje politickú odvalu a odhodlanie, primerané administratívne kapacity, systematické a trvalé úsilie a strategický prístup presahujúci jednotlivé volebné cykly.

Navyše, mnohým miestnym orgánom bránia pri riadnom plnení ich úloh závažné obmedzenia, ako sú nedostatočné ľudské a finančné zdroje, politická situácia, jazykové bariéry a ďalšie.

Program ROMACT

To bol dôvod, pre ktorý v roku 2011 Európska komisia a Rada Európy prijali program ROMACT – spoločnú iniciatívu, ktorej cieľom je pomôcť starostom a obecným orgánom spolupracovať s miestnymi rómskymi komunitami pri navrhovaní opatrení a verejných služieb začleňujúcich všetkých obyvateľov vrátane Rómov.

Cieľom programu ROMACT je prehĺbiť vnímavosť a zodpovednosť miestnych orgánov, najmä volených zástupcov a vyšších predstaviteľov štátnej správy, voči marginalizovaným rómskym komunitám. Kladie sa v ňom dôraz na dosiahnutie trvalej politickej zaangažovanosti vyúsťujúcej do prijímania udržateľných plánov a opatrení na inklúziu Rómov.

Program ROMACT podporuje mechanizmy a procesy efektívneho a zodpovedného vládnutia na miestnej úrovni v súlade so zásadami prijatými Radou Európy. Podporuje tak spoluprácu a partnerstvo medzi orgánmi miestnej samosprávy a rómskymi komunitami na základe spoločne odsúhlasených funkčných stratégií a obojstrannej akceptácie tohto procesu a jeho výsledkov. Veľký význam sa prikladá aj obojstrannej pripravenosti na otvorený dialóg medzi majoritnou spoločnosťou a menšinou.

Program ROMACT poskytuje orgánom miestnej správy pracovné metódy a nástroje, ktoré im umožnia získať prístup ku komunitám, v ktorých žijú najzraniteľnejší občania, a vyhodnotiť ich potreby. Prvoradý dôraz sa v programe kladie na podporu a posilnenie schopnosti miestnych orgánov navrhovať a uskutočňovať plány a projekty začleňovania Rómov. Pomoc sa im poskytuje aj pri podávaní kvalitných žiadostí o podporu z európskych a vnútroštátnych fondov. Výsledkom je vytvorenie inkluzívnych verejných služieb na miestnej úrovni.

Program ROMACT sa v súčasnosti vykonáva v približne 40 obciach v Bulharsku, Maďarsku, Taliansku, Rumunsku a v Slovenskej republike v synerгии s programom ROMED. ROMED, ktorý je takisto spoločným programom Európskej komisie a Rady Európy, má za cieľ zlepšovať výkon moci na miestnej úrovni s osobitným dôrazom na riadenie škôl a mediačné procesy takým spôsobom, aby sa uspokojili potreby a očakávania všetkých obyvateľov vrátane Rómov.

Program ROMACT – zásady a metodika

Program ROMACT sa zameriava na budovanie kapacity miestnych orgánov v oblasti navrhovania a zavádzania opatrení a verejných služieb začleňujúcich všetkých obyvateľov vrátane Rómov.

Zmena politiky a budovanie kapacity sú dlhodobé procesy. Treba pri nich využívať rôzne navzájom prepojené nástroje a intervencie.

V súlade so Spoločnými základnými zásadami o začleňovaní Rómov program ROMACT vychádza z nutnosti zabezpečiť:

- podporu dodržiavania ľudských práv vrátane zásady rovnosti a boja proti diskriminácii;
- jasne stanovené, avšak nie výlučné zameranie;
- integrovaný prístup s cieľom predchádzať fragmentácii úsilia;
- riešenie miestnych problémov na miestnej úrovni za účasti miestneho obyvateľstva;
- zohľadňovanie špecifických potrieb znevýhodnených Rómov vo všetkých oblastiach verejnej politiky;
- efektívne a zodpovedné vládnutie a transparentné rozhodovacie procesy, účasť občanov a prijímanie zodpovednosti;
- prístup založený na dôkazoch a transfer osvedčených postupov;
- presadzovanie rodovej rovnosti a uplatňovanie rodového hľadiska;
- lepšie využívanie fondov EÚ;
- hodnotenie výkonu.

V rámci programu ROMACT sa miestnym orgánom pripraveným uplatňovať metodiku programu tohto s cieľom integrovať marginalizované rómske komunity žijúce v ich obciach poskytne súbor nástrojov.

Metodika programu ROMACT pozostáva zo 4 krokov:

PRVÝ KROK: ZVYŠOVANIE POVEDOMIA A BUDOVANIE ZAANGAŽOVANOSTI MIESTNYCH ORGÁNOV NA ZAČLEŇOVANÍ RÓMSKEJ POPULÁCIE

Tím ROMACT začína budovaním povedomia miestnych orgánov o nutnosti integrácie rómskeho obyvateľstva a o existujúcich príležitostiach, najmä ekonomickej povahy, spojených so začleňovaním Rómov.

Miestne orgány (starostovia a pracovníci miestnych orgánov) sa zúčastňujú na celoštátnych workshopoch zameraných na kľúčové zásady efektívneho a zodpovedného vládnutia, potenciálny prínos Rómov k miestnemu rozvoju a potrebu politických opatrení zohľadňujúcich potreby všetkých obyvateľov.

Starosta obce následne podpíše záväzný príslub a obec vyčlení zdroje na realizáciu procesu ROMACT.

Keď miestne orgány nadobudnú presvedčenie, že je nevyhnutné začleňovať Rómov do diania v obci ako plnoprávných občanov a zaviazu sa konať v tomto smere, tím ROMACT im pomôže nadviazať spoluprácu s miestnou rómskou komunitou, zastúpenou miestnou akčnou skupinou rómskej komunity (MAS).

Členmi MAS sú miestni rómski občania odhodlaní riešiť výzvy, ktorým čelí ich komunita, a pripravení vstúpiť do dialógu s miestnymi orgánmi.

MAS sa stáva partnerom miestnych orgánov. V každej obci tím ROMACT sprostredkúva pravidelné kontakty a stretnutia medzi zástupcami miestnych orgánov a miestnou akčnou skupinou rómskej komunity.

DRUHÝ KROK: DOHODA O TOM, ČO TREBA UROBIŤ NA ZLEPŠENIE ŽIVOTNÝCH PODMIENOK RÓMSKEJ KOMUNITY

Tím ROMACT pomôže miestnym orgánom zistiť príčiny marginalizácie miestnej rómskej komunity a posúdiť, čo treba urobiť na ich odstránenie. Tento proces uskutočňovaný v spolupráci s miestnou akčnou skupinou prispeje k zohľadneniu rómskej problematiky pri vypracúvaní miestneho akčného plánu rozvoja obce.